Åtvidabergs kommun
Utbildningsutskottet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2025-09-30

Plats och tid	Yxningen, klockan 13:30
Beslutande Ledamöter	Jenny Enerby (S), ordförande Linda Ivarsson (MP), vice ordförande Daniel Fredriksson (S) Mikael Wårhem (M)
Tjänstgörande ersättare	Richard Svensson (SD) ersätter Joel Edoff (-)
Övriga närvarande	
Ersättare	Annika Johansson (V)
Övriga närvarande	Kristin Österström, Utbildningschef Fredrik Gustafsson, sakkunnig Susanne Båtwijk, controller, föredragande § 27 Ewa Asklöf, Nämndsekreterare
Justering	
Utses att justera	Mikael Wårhem (M)
Datum	Digitalt, 2025-10-07
Paragrafer	§§ 38-43

Dokumentet har signerats digitalt och är därför inte undertecknat.

Ärendelista

Sidnummer

§ 38	Information från utbildningsförvaltningen 2025	2025/31
§ 39	Ekonomisk information utbildningsförvaltningen 2025	2025/32
§ 40	Återrapportering kränkande behandling	2025/488
§ 41	Motion - Anpassad gymnasieskola	2024/143
§ 42	Motion - Utred kvaliteten på stöder till barn med NPF-diagnoser	2025/293
§ 43	Motion - Satsa på skolorna i Åtvidabergs kommun	2024/406

§ 38

KS 2025/31 1.2.7

Information från utbildningsförvaltningen 2025

Utbildningsutskottets beslut

Utbildningsutskottet noterar informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Kristin Österström utbildningschef föredrar ärendet.
Sammanfattning
Detta är en kort beskrivning av verksamhetsfrågor och pågående kvalitetsfrågor. Underlaget delges utbildningsutskottet, ledningsgruppen samt kommundirektör.

Övergripande
Det är mycket skriverier nationellt kring mobilförbud i skolan. I Åtvidaberg lämnar sedan några år tillbaka eleverna sina telefoner på morgonen och får tillbaka dem när skoldagen är slut.

Regeringens budgetproposition innehåller ett förslag om att förskole- och fritidshemsavgiften ska sänkas inom ramen för statsbidraget maxtaxa. Om vi kommer att kompenseras fullt ut för sänkningen går i nuläget inte att säga.

Förskola
Den 10 september var det återinvigning av Sandtagets förskola. Invigningen inleddes genom att pedagoger och barn klippte invigningsband, hade såpbubbelmaskin, åt pannkaka till mellis mm. Efter barnens invigning var det öppet hus där allmänheten fick komma och titta på de nya lokalerna.

I oktober är de fristående förskoleverksamheterna inbjudna till samverkansmöte där vi bland annat ska diskutera gemensamma rutiner, statsbidrag och kriterier för att ansöka till kommunen om tilläggsbelopp.

Grundskola, förskoleklass och fritidshem
Kompetensutvecklingen matematik i fritidshem föll bra ut och syns i verksamheten.

Samarbetar med Tekniska kring att ta fram ett förslag på ny skolbyggnad i Grebo pågår. Utmanande att demografisiffrorna är osäkra. Mer info kommer på utskottet i november.

Studiedagarna i oktober kommer att ägnas åt matematikfortbildning för lärarna i åk 1-6 samt Ai-fortbildning för merparten av pedagogerna.

Gymnasiet och vuxenutbildning
Fler elever än prognostiserat har valt Facetten vilket är glädjande. Arbetet med att ansöka om att få behålla våra NIU-utbildningar pågår, är alltid lite nervöst.

Kvalitet
AI-utbildningen som våra pedagoger går en utbildning som arrangeras i samverkan med alla ITSAM-kommuner. Rektorerna har sitt första seminarietillfälle den 18/9 och de flesta lärarna på studiedagarna i oktober. Utbildningen är en blandning av att läsa och se på filmer, testa olika AI-verktyg och diskutera med sina kollegor hur man praktiskt ska göra i den egna verksamheten. Parallellt med att vi går utbildningen gör vi färdigt "Förhållningssätt till AI för Åtvidabergs kommunala skolor", förhållningssättet är tänkt att vara ett stöd för pedagogerna i hur de kan och får använda AI.

Utbildningschef och sakkunnig kommer att göra verksamhetsbesök under oktober och november. Besöken utgår från en av framgångsfaktorerna i det Nationella kvalitetssystemet för skola, Systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen i fokus. Under besöken träffar vi elever, lärare och rektorer för att få en bättre uppfattning om kvaliteten på det arbete som sker ute på enheterna oich om de behov som finns.

Utbildningschef har påbörjat Skolchefsutbildning, den pågår under två års tid.

I nuläget har vi två biträdande rektorer och en rektor som går rektorsutbildningen. Peter Palmqvist har påbörjat sitt tredje och sista år, Lisa Engström går sitt första år och Jennie Zackrisson påbörjar sitt andra år.

Beslutsunderlag

Månadsrapport september

Beslutet skickas till

Akt

§ 39

KS 2025/32 1.2.7

Ekonomisk information utbildningsförvaltningen 2025

Utbildningsutskottets beslut

Utbildningsutskottet noterar informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Susanne Båtwijk, controller föredrar ärendet.

Utbildningsförvaltningens prognos avviker negativt med 3 800 Tkr jämfört med budget. Förskola avviker med 1 400 Tkr som beror på högre ersättning till fristående aktörer samt ökat riktat behov. Grundskolans avvikelse på 1 700 Tkr beror på att skolorna har mer personal jämfört med budget, anpassning pågår för att hålla ram. Prognosen för gymnasieskolan är 3 000 Tkr sämre än budget utifrån fler elever som läser program utanför kommunen, ökad andel som går på dyrare program samt inflytt av elever sedan lagd budget. Anpassad gymnasieskolas avvikelse beror på förändrat elevantal samt förändrad ersättningsmodell för eleverna, 880 Tkr. Etableringsersättningen för SFI är högre än budget vilket ger en positiv påverkan på Komvux, 1 100 Tkr. Den gemensamma administrationen för förvaltningen har erhållit nya statsbidrag under året vilket förstärkt ekonomin samt högre etableringsersättning och barnomsorgsintäkter än budgeterat. Vakanser finns även inom staben och elevhälsan, vilket ger totalt en positiv avvikelse på 1 880 Tkr.

Osäkerheter som fortfarande kvarstår är delvis IKE för gymnasieelever under hösten och ekonomisk påverkan för förvaltningen då det är första året med Yrkesvux samverkan.

Förvaltningens underskott ger en avvikelse på 1,2%. Bedömning är att inte gå upp med handlingsplan utifrån att extra medel tillförs skolan i budget 2026 samt att förvaltningen bedömer att de åtgärder som grundskolorna har genomfört inför höstterminen 2025 får helårseffekt 2026.

Beslutet skickas till

Akt

§ 40

KS 2025/488 1.5.5

Återrapportering kränkande behandling

Utbildningsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen.

Beskrivning av ärendet

Utbildningen återrapporterar två gånger per år till kommunstyrelsen sammanställning av anmälningar av kränkande behandling på kommunens förskolor och skolor. Detta som ett led i huvudmannens uppföljningsansvar.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har som huvudman ansvaret för att uppfylla skollagens 6 kap. avseende åtgärder mot kränkande behandling. Lagen ställer krav på ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Detta innebär en skyldighet att förebygga och förhindra kränkningar, upprätta plan mot kränkande behandling samt rutiner för att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

Varje förskole- och skolenhet upprättar årligen en plan mot kränkande behandling. Planen utgår från identifierade risker och innehåller åtgärder under det kommande läsåret.

Skyldigheten att anmäla misstänkta kränkande behandlingar åligger all personal i skolan. Denna anmälan ska göras till rektor som ska anmäla detta till huvudmannen. I Åtvidaberg görs detta till skolchefen. Huvudmannen ska enligt skollagen skyndsamt utreda kränkande behandlingar och vid behov genomföra åtgärder för att förhindra framtida kränkande behandlingar. I Åtvidaberg ges uppdraget att utreda vanligen till rektor. Undantagen är särskilt komplexa ärenden eller ärenden där personal kan ha kränkt elev och där det kan vara aktuellt för arbetsrättsliga konsekvenser. I de fallen kan skolchef besluta att tjänsteman på utbildningsförvaltningen ska ansvara för utredning.

Återrapportering

Antal anmälningar

Under andra halvåret 2024 registrerades 87 anmälningar om misstänkta kränkningar. 85 avsåg situationer där elev kränker annan elev och 2 handlade om där personal kränker elev, 17 på Allé 7-9, 33 på Alléskolan 4-6, 17 på centralskolan och 9 var på Grebo Björsäters skolor respektive centrala förskoleområdet.

	Ht 22	Vt 23	Ht 23	Vt 24	Ht 24	Vt 25
Anmälda kränkningar	60	49	44	67	65	87

Antalet anmälda kränkningar är ett osäkert mått för att bedöma trygghet på respektive skola.

Kränkningarnas karaktär

Allé 7-9

Av de 17 anmälda kränkningarna har fyra skett på nätet i någon form, bland annat genom fejkade konton i sociala medier, detta har inte skett på skolan men påverkar och omfattas av skolans ansvar att utreda kränkning. De övriga fördelar sig jämt mellan fysiska och verbala, psykiska kränkningar.

Allé 4-6

Av 33 anmälningar på Alléskolans mellanstadium har 10 kopplingar till idrottslektionerna, antingen under lektion eller omklädningsrum. Fem är kopplade till händelser på nätet. Övriga är fördelade på olika situationer och avser såväl fysiska som verbala och psykiska kränkningar. De två anmälningarna som avser personal som kränker elev har hanterats i särskild ordning.

Centralskolan

På centralskolan har 16 anmälningar av kränkande behandling gjorts. 4 av händelserna är kopplat till grovt sexualiserat språk eller att elever dragit ned byxor. Det finns inga tydliga mönster avseende miljöer och elever. Inga av de anmälda kränkningarna är kopplade till nätet eller sociala medier.

Grebo-Björsäters skolor

Av 9 anmälda kränkningar har tre koppling till bollspel på rasten. I övrigt avser händelserna olika miljöer och olika elever. Inga av de anmälda kränkningarna är kopplade till nätet eller sociala medier.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Akt

§ 41

KS 2024/143 1.2.6.1

Motion - Anpassad gymnasieskola

Utbildningsutskottets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att bifalla motionen.

Beskrivning av ärendet

Kristdemokraterna har genom Joel Edoff lämnat in en motion där de önskar ge kommunfullmäktige i uppdrag att utreda möjligheten att införa anpassad gymnasieskola i kommunens regi. Utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att handlägga ärendet.

Under 2023 upprättades ett internt PM på utbildningsförvaltningen om förutsättningarna för anpassad gymnasieskola i Åtvidaberg. Denna ligger till grund för nedanstående svar.

Majoritetens överväganden

Utbildningsförvaltningen fick under våren 2025 i uppdrag av utbildningsutskottet att utreda förutsättningarna för en hållbar gymnasieskola i Åtvidaberg. Det utredningen visar är att det idag finns starka incitament för att fortsätta ha en gymnasieskola i kommunen, både ekonomiskt och ur ett elevperspektiv.

Vad gäller introduktionsprogrammet inom anpassad gymnasieskola i egen regi så visar utredningen att det finns förutsättningar att på sikt minska kostnaderna och att huvuddelen av eleverna då skulle få kortare restid.

Vi vill att det tas fram underlag för att kunna ta beslut om anpassad gymnasieskola i egen regi.

Förvaltningens utlåtande

Anpassad gymnasieskola

Från och med halvvårsskiftet 2023 har gymnasiesärskolan bytt namn till anpassad gymnasieskolan. Skolformen delas in i nationella program motsvarande gymnasieskolans yrkesprogram och individuellt program motsvarande gymnasieskolans individuella alternativ.

De elever som läser ämnen inom anpassad grundskola går vanligen över till ett nationellt program i anpassad gymnasieskola medan de elever som läser ämnesområden huvudsakligen går vidare till ett individuellt program. Ett fåtal elever som läser ämnen inom anpassad grundskola fortsätter dock på ett individuellt program, denna grupp är dock så pass liten att den inte påverkar dimensionering.

Fortsättningsvis diskuteras individuellt program då det inte finns underlag för att driva ett eller flera nationella program med kommunens fåtal elever i anpassad grundskola.

Individuella program

Individuella program är till för elever som behöver en utbildning som är anpassad för de egna förutsättningarna, huvudsakligen läser eleven ämnesområden:

- estetisk verksamhet
- hem- och konsumentkunskap
- idrott och hälsa
- natur och miljö
- individ och samhälle
- språk och kommunikation

Utbildningen kan också, utifrån förutsättningar, innehålla ämnen och praktik. Utbildningen omfattar 2600 timmar fördelat på fyra år.

Elevprognos

Åtvidabergs kommun har en relativt stor andel elever på anpassad grundskola. Inskrivning i anpassad grundskola kan ske under hela grundskoletiden. De elever som läser ämnesområden och därmed kan vara föremål för ett individuellt program identifieras dock tidigt, ofta före skolstart, varför förvaltningen har en bra kunskap om det antal elever som kommer att gå ett individuellt program de närmaste 10 åren. Den förändring som kan komma att ske beror nästan uteslutande på in- och utflytt. Nedanstående tabell utgår från att det inte kommer att ske någon volymförändring av de innevarande årskullarna.

Elever på Individuellt program	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	31/32	32/33	33/34	34/35
Åk 1	2	1	1	2	2	1		3	2	
Åk 2	4	2	1	1	2	2	1		3	2
Åk 3	0	4	2	1	1	2	2	1		3
Åk 4	2	0	4	2	1	1	2	2	1	
Summa	8	7	8	6	6	6	5	6	6	5
Summa borträknat elever som redan påbörjat anpassat gymnasium	2	3	4	6	6	6	5	6	6	5

Placeringar och kostnad idag

Idag går sex elever på individuellt program på Berzeliusskolan, Linköping. Det finns idag inte någon elev placerad på individuellt program på någon annan skola. Interkommunal ersättning för individuellt program är inte reglerat i skollagen, utan skol- och hemkommunen ska komma överens om ersättning. Linköpings kommun tillämpar för individuellt program en prislista med ersättning utifrån bedömt stöd- och omsorgsbehov. För läsåret 204/2025 var snittkostnaden per elev på anpassad gymnasieskola på Berzeliusskolan 592 Tkr/år för att till innevarande år stigit till 685 Tkr. Ökningen beror dels på en höjning av Linköpings kommuns programprisnivåer men även att det from lå 24/25 finns en elev med ett mycket omfattande stödbehov.

Utbildningsförvaltningens bedömning

Antalet elever med behov av individuellt program (IV), anpassad gymnasieskola är relativt konstant. Linköpings kommun har på Berzeliusskolan en väl utbyggd verksamhet med hög kompetens att möta målgruppen. Samtidigt finns det utmaningar med att elever behöver resa till Linköping. Resan i sig kan vara komplicerad för ungdomar med ett stort stödbehov, huvuddelen av elever på IV, anpassad gymnasieskola behöver specialtransport, ibland enskild. Resan till och från skolan kan vara lång, särskilt för de som bor utanför Åtvidabergs tätort. Detta innebär dels en hög kostnad för transporter men framför allt ger det långa dagar hemifrån, vilket inte gynnar elevgruppen.

Flertalet ungdomar som går ett individuellt program går sedan vidare till daglig verksamhet eller annan stödinsats, denna övergång underlättas naturligtvis om man lokalt kan bygga upp ett samarbete med en sömlös övergång. Många av eleverna på ett individuellt program har nytta av förutsägbarhet och större förändringar är inte självklart av godo, det innebär att övergång till ett större sammanhang i Linköping inte alltid är gynnsamt.

Förvaltningen ser att det finns skäl att djupare utreda förutsättningarna för anpassad gymnasieskola, särskilt kostnader och möjligheten till rekrytering av personal med kompetens för verksamheten. Förvaltningens preliminära beräkningar innebär att, beroende på elevgruppens sammansättning, 3-4 elever bör vara tillräckligt för att verksamheten ska kunna vara kostnadsneutral jämfört med att skicka eleverna till Linköping. Förvaltningen lyfte detta i den utredning som gjordes under våren 2025 om en hållbar gymnasieskola (KS 2025/301). Det är fortsatt förvaltningens bedömning att detta bör vara ett prioriterat utvecklingsområde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse
Motion

Beslutet skickas till

Akt
Kommunstyrelsen

§ 42

KS 2025/293 1.2.6.1

Motion - Utred kvaliteten på stöder till barn med NPF-diagnoser

Utbildningsutskottets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Reservationer

Mikael Wårhem (M) deltar inte i beslutet.

Beskrivning av ärendet

Sverigedemokraterna har genom Max Haienhjelm och Carl Sääv lämnat en motion till kommunfullmäktige med en önskan om att en utredning ska genomföras. Utredningen ska svara på hur resursfördelningen ser ut kopplat till att skapa likvärdiga förutsättningar för elever med NPF-problematik. Vidare ska utredningen svara på om kommunen avsatt tillräckliga resurser för att tillgodose de behov som finns samt vilka resurser som eventuellt saknas.

Majoritetens överväganden

Majoriteten bedömer att man inte bör bryta ut specifikt NPF ur frågan om resursfördelning kopplat till likvärdiga förutsättningar för alla elever. Det påbörjade arbetet inom utbildningsförvaltningen behöver hantera frågan om stöd till alla elever med behov av särskilt stöd eller extraordinära stödinsatser.

Förvaltningens utlåtande

I Skollagens kap 3 §§ 5-12 anges att alla elever som riskerar ett inte nå målen eller som uppvisar andra svårigheter i skolsituationen ska få stöd i form av extra anpassningar eller i form av särskilt stöd. Detta ska ske oavsett vad orsaken till elevens behov är, eleven behöver alltså inte ha en diagnos för att få stöd.

Under våren har ett arbete med att se över resursfördelningen till kommunernas skolor påbörjats. Detta kommer att färdigställas under hösten och sannolikt innebära att förvaltningens resursfördelning kommer att se lite annorlunda ut jämfört med tidigare år. Tanken med detta arbete är att skapa bättre förutsägbarhet för skolenheterna. I arbetet med att se över resursfördelningen ingår frågan om resurser till elever med extraordinära stödbehov.

Förslag till beslut under sammanträdet

Rickard Svensson (SD) yrkar på bifall till motionen. Linda Ivarsson (MP) yrkar på avslag till motionen.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut, dels Linda Ivarssons (MP) förslag att avslå motionen och dels Rickard Svenssons (SD) yrkande om bifall till motionen. Ordförande avser att ställa dessa yrkanden mot varandra. Propositionsordningen godkänns. Efter ställd proposition finner ordförande att utskottet beslutat i enighet med Linda Ivarssons (MP) förslag till beslut att avslå motionen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse
Motion

Beslutet skickas till

Akt
Kommunstyrelsen

§ 43

KS 2024/406 1.2.6.1

Motion - Satsa på skolorna i Åtvidabergs kommun

Utbildningsutskottets förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Beskrivning av ärendet

Joel Edoff (-) har i en motion 2024-05-08 föreslagit att Kommunfullmäktige ges i uppdrag att:

- Undersöka förutsättningarna med att göra Grebo skola till FSK-9 skola.
- Utreda kostnaderna för att renovera och bygga om skolarna i kommunen.

Utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att besvara motionen.

Majoritetens överväganden

Majoriteten ser idag inget behov av att öka antalet platser på högstadiet och inte heller att den prognostiserade barnutvecklingen i Grebo innebär att det kommer att finnas ett underlag för en högstadieskola i norra kommundelen de närmaste 10-15 åren.

Förvaltningens utlåtande

Undersöka förutsättningarna med att göra Grebo skola till FSK-9 skola.

Grebo skola är idag en F-6 skola med 218 elever, det vill säga ungefär 30 elever per årskurs. Prognos för Grebo barnantal är svår att göra då sammansättningen av inflyttningen till Norrby kommer att vara avgörande.
Utbildningsförvaltningen har gått fram med en prognos i årets övergripande planeringsförutsättningar med en variation mellan läsåren 25/26--34/35 på mellan 187 och 211 elever. Detta kan ändras uppåt och nedåt beroende på den faktiska sammansättningen av hushåll i Norrbyområdet. Det är inte i något scenario troligt att Grebo kommer att ha mer än 2 parallellklasser per årskurs. Björsäter skola har idag ett snitt på 10 elever per årskurs, något som bedöms minska något över tid. Sammantaget innebär det att de norra kommundelarna som mest skulle ha 60 elever i varje årskurs, och då ligger det utanför de planeringsscenarior förvaltningen idag arbetar utifrån.

För kommunen som helhet så kommer det att vara en relativt stabil andel 13-15-åringar de närmaste 10 åren efter en mindre ökning inför läsåret 25/26.

Utifrån befintliga befolkningsprognoser kommer kommunen inte att ha behov av ytterligare elevplatser i högstadiet. Det kommer inte heller att finnas lokalt förutsättningar för en högstadiedel i Grebo om mer än två paralleller, vissa år med endast en klass i vissa årskurser, detta även om Grebo skola skulle ha Björsäter som upptagningsområde. De särskilda kostnader som finns för en

högstadieskola, främst specialsalar, innebär att den för att bedrivas kostnadseffektivt behöver vara flerparallellig.

Utreda kostnaderna för att renovera och bygga om skolarna i kommunen.

Tekniska förvaltningen arbetar under 2025 med ett lokalförsörjningsprogram för kommunen. Utbildningsförvaltningen har varit delaktig i arbetet utifrån det tidigare av kommunstyrelsen godkända lokalförsörjningsprogrammet för förvaltningen. I detta arbete har förvaltningens behov lyfts upp och Tekniska förvaltningen gör utifrån programmet en prioritering som redovisas till Kommunfullmäktige i budgetarbetet. Det är från utbildningsförvaltningen viktigt att det program som tagits fram finansieras över tid. Om arbetet utifrån inventerat behov av renovering av skolorna ska göras i snabbare takt måste investeringsmedel avsättas i budgeten framåt.

Förslag till beslut under sammanträdet

Richard Svensson (SD) yrkar på bifall till motionen. Daniel Fredriksson (S) yrkar på avslag till motionen.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut, dels Daniel Fredrikssons (S) förslag att avslå motionen och dels Rickard Svenssons (SD) yrkande om bifall till motionen. Ordförande avser att ställa dessa yrkanden mot varandra. Propositionsordningen godkänns. Efter ställd proposition finner ordförande att utskottet beslutat i enighet med Daniel Fredrikssons (S) förslag till beslut att avslå motionen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse
Motion

Beslutet skickas till

Akt
Kommunstyrelsen